

Голос України

№ 125 (2372) ■ Субота, 15 липня 2000 року ■ Ціна договірна

■ 1015 р. Не стало великого князя київського Володимира Святославича — Хрестителя Русі.
■ 1410 р. Грюнвальдська битва. Польсько-литовська армія, в якій були і українські загоны, перемогла військо Тевтонського ордену, зупинивши його експансію на Схід.
■ 1975 р. Почався перший в історії спільний політ радянського та американського космічних кораблів — «Союз-19» (екіпаж Леонів і Кубасов) та «Аполлон» (Стаффорд, Бранд, Слейтон).

15 ЛИПНЯ

Звернення Верховної Ради України до українського народу

Шановні співвітчизники!
16 липня 2000 року виповнюється десять років відтоді, як Верховна Рада Української РСР 12-го скликання прийняла Декларацію про державний суверенітет України.

Верховна Рада проголосила «...державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах».

Декларація стала одним із перших рішень Верховної Ради, в якому розгорнуто програму політико-правового, соціально-економічного і культурного будівництва незалежної України. Депутати лівої і правої орієнтації, стверджуючи волевиявлення народу, визначили подальшу долю України — 357 голосами втілили в цьому документі найвищої юридичної сили споконвічні прагнення багатьох поколінь про державну незалежність.

(Закінчення на 3-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Парламентська хроніка
Ранкове і денне засідання
14 липня

Останнє засідання п'ятої сесії Верховна Рада присвятила звіту уряду про виконання програми діяльності Кабінету Міністрів «Реформи заради добробуту». Прем'єр-міністр Віктор Ющенко у своїй доповіді зазначив, що три місяці тому, під час прийняття парламентом урядової програми, він пообіцяв ліквідувати таке ганебне явище, як заборгованість у пенсіях. Сьогодні всі борги зменшилися на 32 відсотки і поточні пенсії виплачуються регулярно. В 11 областях пенсійні борги ліквідовано взагалі. На підтвердження того, що бюджет-2000 найсоціальніший за всі роки незалежності, В. Ющенко зазначив: порівняно із попереднім роком, соціальні виплати держави зросли на 38 відсотків, протягом першого півріччя у бюджетній сфері виплачено 7,3 млрд. гривень, тоді як минулого року за цей само період — 5,3 млрд. Грошові доходи населення збільшилися на 11,8 відсотка, хоча, за словами Прем'єр-міністра, рівень доходів населення ще дуже низький і нікого не може задовольнити.

(Закінчення на 4-й стор.).

*Мною Україна буде,
завждиш біз усіх нас. У.М.Плющ.*

Інтерв'ю Голови Верховної
Ради Івана ПЛЮЩА
газеті «Голос України»
з нагоди 10-ї річниці
Декларації про державний
суверенітет України

— 16 липня 1990 року, коли було схвалено Декларацію про державний суверенітет, Ви, Іване Степановичу, головували на сесії замість Володимира Івашка. З огляду десяти років, що минули, яке найяскравіше враження у Вас від того дня? Мітинги, внесення національного прапора у сесійний зал, підняття його над куполом, висунення Вашої кандидатури на посаду Голови Верховної Ради чи, може, слова про самовизначення української нації?

— Ви знаєте, сьогодні, через 10 років, усі враження вже важко згадати. Але мені більше запам'яталося не 16 липня, а попередній день — 15 липня, коли ми готувалися проголосувати за Декларацію про державний суверенітет. Депутатів Верховної Ради за ставленням до цього документа тоді можна було розділити на дві групи. Одна частина була твердо переконана, що таке рішення на часі, що ми запізнюємося з ним і обов'язково потрібно його приймати. А інша частина, хоч і не заперечувала проти цього акта зовнішньо та, може, і внутрішньо його сприймаючи, мала синдром якогось страху перед наслідками прийняття Декларації.

(Закінчення на 2-3-й стор.).

Нація самовизначилася

Узявшись за жовто-блакитне полотнище національного прапора, скандуючи «Волю Україні!». Гаряче літо 1990 року. Парад суверенітетів набирає обертів. Прибалтика вже не в Союзі. Нею вже пройшли танки... Народ України торує шлях до волі. Мітинги, жовто-блакитні прапори, пікети на майданах. Більшість і опозиція у Верховній Раді. Тодішній голова комуніст Володимир Івашко на заклик Михайла Горбачова поїхав до Москви і не побажав повернутися. Делегація українських парламентаріїв, зокрема Леонід Кравчук, вирушила тоді до білокам'яної з'ясувати зі своїм колегою по партії остаточність його вибору — не повертатися в Україну. А в ній вирують пристрасті. Україні волю! — скандують майдани.

(Закінчення на 2-й стор.).

У колажі Миколи КОВАЛЕНКА
використано знімок Олександра КЛИМЕНКА
і погашена марка з архіву Михайла ШУЛЯКА.

Я вам пишу...

За волю!

На мій погляд, здобуття у 1990 році демократичним шляхом суверенітету і згодом незалежності стали для України найвизначнішими подіями XX століття. Протягом усієї історії України сини і дочки нашої землі мріяли, прагнули, боролися, віддавали свої життя за волю і незалежність. Багато усталених українців можна було б назвати сьогодні. Та вважаю, що людиною України XX століття є Михайло Грушевський.

Василь ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Паньківці
Білогірського району
Хмельницької області.

16 липня 1990 року, коли було ухвалено Декларацію про державний суверенітет, стало історичним днем. Він справив вплив на всі сторони життя, відкрив нову сторінку українського буття. Це шлях до здобуття незалежності. Вона надала стимулу розвиткові духовності, позначилася на життєвих інтересах кожного громадянина і всієї країни. Це події, що їх згадуватимуть і в наступному тисячолітті.

М. ЛИТОВЧЕНКО.

Коростенський район
Житомирської області.

■ Всеукраїнський табір для молоді «Лисона-2000» організовує в Тернопільській області з 17 по 23 липня Конгрес українських націоналістів.

■ Понад 40 гектарів лісу та садовий кооператив «Авіатор» згоріли на околицях Севастополя.

■ Двадцять рекетирів затримали співробітники київської міліції під час спецоперації на столичному ринку «Троєщина».

■ Три залізничні платформи здав у металобрухт «умілець» в Житомирській області.

Інтерв'ю Голови Верховної Ради
Івана Плюща газеті «Голос України»
12 липня 2000 року

(Початок на 1-й стор.).

Як у подальшому складатимуться обставини, чи не доведеться пізніше відповісти на це рішення перед якимось судом і таке інше, — ці страхи серед частини депутатського корпусу серйозно ускладнювали прийняття рішення.

Тоді ми порадилися і вирішили, що не можемо виносити таке важливе питання на голосування 15 липня. Не можна було допустити, щоб частина депутатів проголосувала проти, а частина не голосувала. Потрібно було, щоб такий вікопомний документ приймали одностайно і з «піснею». Тому 15 липня вирішили ще раз попрацювати з депутатами, які вагаються і бояться, але не хочуть у цьому зізнаватися, переконати їх — і все для того, щоб результати майбутнього голосування були вагомими.

І от 16 липня переді мною постала дилема: відкривати обговорення чи одразу голосувати за Декларацію? А я знаю, що інколи, не розпочинаючи дебати, можна досягти більшого, ніж відкриваючи обговорення ще раз і слухаючи вдесьте аргументи, які вже давно відомі і лише драгують протилежні сторони. Пам'ятаю, як перед самим голосуванням, на жаль, нині покійний, народний депутат Вадим Гетьман прийшов до мене і дуже наполягав, щоб йому надали слово. І я був переконаний, що не тільки в нього було таке бажання. Та я відмовив йому і сказав: вважаю, що прийняти рішення правильно, — голосувати без обговорення. Результати голосування, що висвітило табло, вразили. Я думаю, що такого не чекав ніхто: ані ті, хто був переконаний у правильності цього акта, ані ті, хто вагався. Це просто приголомшило: «за» — 357; «проти» — 3, утрималися — 0; не голосували — 26.

Згодом майже кожен хотів бути причетним, стати, так би мовити, батьком вікопом-

ного документа, і це підігрівало настрої і в залі парламенту, і поза ним. До мене тоді приходило безліч делегацій від різних депутатських груп із проханням вийти на площу, до людей. Спочатку я не дуже погоджувався. Але згодом прийшло багато депутатів з Народної Ради і заявили, що натовп перед парламентом вимагає. Я нарешті вирішив вийти до цих людей. Пам'ятаю, як стояв на площі, дивився на них і думав: «Це ж бо ті, хто ще недавно кричав мені «ганьба», а от тепер мене так тепло вітають, і кожен з них хоче засвідчити свою відданість Україні і своє бажання зробити все, щоб наша держава стала такою, як ми визначили у Декларції про суверенітет». Однак, маючи досвід роботи з людьми, я знав, що ця ейфорія, на жаль, швидко мине. А щоб зробити Україну такою, як записано в Декларції, потрібна злагода в суспільстві і важка праця упродовж десятиків років.

— Розкажіть, будь-ласка, про Ново-Огарьово. Як воно підштовхнуло учасників переговорного процесу до прийняття рішення про «парад суверенітетів»?

— Не можна вважати, що ново-огарьовський процес підштовхнув «парад суверенітетів». Коли я приїхав до Ново-Огарьова, це була вже не перша, але вже остання зустріч у цьому переговорному процесі. Як перший заступник Голови я представляв Верховну Раду, на той час найвищий орган державної влади України. Посади Президента ще не було, а Голова Верховної Ради Леонід Кравчук був у відпустці. Перше, що я побачив у Ново-Огарьово, — те, що суб'єктів майбутнього союзного договору значно більше, аніж пишуть у газетах. Пам'ятаєте, тоді всі чули лише про формулу «9+1». А от за столом переговорів, окрім нас, представників 10 колишніх республік та працівників апарату Михайла Горбачова, сиділо ще чоловік

15 з автономних республік. У перерві я запитав Горбачова: «Михайле Сергійовичу, чому ми знову дуємо увесь світ? Чого ми так звикли — по інерції, чому ми пишемо про 10 суб'єктів нового союзного договору, а за столом сидить більш як 25?». Його відповідь я наводити не хочу. До речі, серед інших там був керівник Кримської автономної області Микола Багров. Коли я запитав, що він тут робить і хто його запросив до Ново-Огарьова, він мені відповів: «Мене запросив той, хто запрошував і тебе». А мене запрошував Михайло Горбачов. Тобто Багров уже вів себе як рівний суб'єкт, а не як керівник автономії, що входить до складу Української РСР.

Ось так від самого початку той процес не був позбавлений подвійних стандартів. На перший погляд це комусь може здаватися не важливим, скільки тих суб'єктів — 10 чи 25 з автономіями, але насправді цей факт відіграв надзвичайно важливу роль. Особливо це далось знаки, коли підійшли до обговорення конкретних статей союзного договору і виявили серйозні розбіжності. Наприклад, стаття 5 регулювала відносини між суб'єктами нового Союзу і там була така думка: відносини між суб'єктами нового Союзу регулюються Конституцією СРСР, конституціями союзних республік, а також договорами і угодами на рівні суб'єктів союзу. І от саме автономії почали вимагати, щоб там з'явилася згадка ще й про конституції автономних республік. Юридично це вивело б автономії на рівень рівноправного суб'єкта союзного договору, тобто відбулося б юридичне визнання їх незалежності від республік, до яких ті автономії входили.

Я й сьогодні пам'ятаю пропозицію України — відносини між суб'єктами союзу повинні регулюватися їхніми конституціями, а також договорами на рівні суб'єктів союзу. Отже, ми намагалися

Фото Василя Артющенка. 16 липня 1990 р.

протистояти подальшій дезинтеграції. Водночас такий запис виключав не стільки автономії. Насамперед виключалася можливість існування Конституції Союзу. На це Анатолій Лук'янов кинув репліку: «Если кто-то приехал разваливать Союз, он бы мог и не приезжать». На що я йому спокійно відказав: «Я не буду Вам, Анатолію Івановичу, відповідати, бо не уявляю вас суб'єктом майбутнього союзного договору. Суб'єктом може бути Єльцин, як Голова Верховної Ради Росії, і Горбачов, як діючий союзний Президент, якщо ми підпишемо союзний договір, але аж ніяк не Ви». (Анатолій Лук'янов на той час був Головою Верховної Ради СРСР — Прим. ред.).

Узагалі ново-огарьовський процес засвідчив продовження старої практики: писати одне, говорити друге, а приймати третє. От, наприклад, мало хто знає, що за союзним договором 1922 року декларувалося, що кожна республіка має право на власне військо і на власну валюту. Але цього договору ніхто не бачив і не міг подумати навіть, що там є такі права. Як мені відомо, з 1922 року оригіналу союзного договору не було ні в одній

республіці. І все ж, на мою думку, Союз розвалився не так від ново-огарьовського процесу, як від серпневого путчу.

— У преамбулі Декларації сказано: «Виражаючи волю народу України... визнаючи необхідність побудови правової держави». Чи вірили Ви тоді у ці слова, що вони через рік стануть реальністю, коли, хоча й не побудували правової держави, та все-таки проголосили незалежність України? Адже у самій Декларції йдеться і про союзний договір, про те, що її принципи є основою для його укладення... У що Ви більше вірили тоді: у правову незалежну державу чи в союзний договір?

— Мені легко відповідати на це запитання, бо залишилися документи. Мій виступ на останній сесії Верховної Ради 11-го скликання у лютому 1990 року було опубліковано у десятках газет. Ще тоді я казав: «Слід прийняти державні акти про землю, про власність, місцеве самоврядування, наповнити реальним змістом поняття СУВЕРЕНІТЕТУ і незалежності, тобто будувати свої відносини на взаємовигідних добровільних умовах у ВІЛЬНОМУ СОЮЗІ ДЕРЖАВ». Розумієте, по-

16 липня — 10 років
ухвалення Декларації
про державний
суверенітет України

(Початок на 1-й стор.).

На сесії головує Іван Плющ. Група «239» — більшість, «Народна Рада» — опозиція. Вони шукають компромісу... «Національні права всіх народів», «народ України», «самовизначення української нації», «національна держава», «насилені дії проти національної державності України... переслідуються за законом», «від імені всього народу може виступати виключно Верховна Рада Української РСР», «державна влада здійснюється за принципом її розподілу на законодавчу, виконавчу та судову». Це не просто слова. Це принципи. І нерви. Суспільні і кожного в сесійному залі. Здавалося, суперечкам не буде краю. Та в них народжувалася спільність думки. Перемагали ідеї. І компроміси. Ось один з них: «Українська РСР має своє громадянство і гарантує кожному громадянину право на збереження громадянства СРСР». Декларується економічна самостійність, впровадження «при необхідності своєї грошової одиниці», захист усіх форм власності. Але — «громадяни Української РСР проходять дійсну

Нація самовизначилася

військову службу, як правило, на території Республіки». «Як правило» і — дискусія. А проголошення «про свій намір стати в майбутньому постійно нейтральною державою, яка не бере участі у військових блоках і дотримується трьох неядерних принципів: не приймати, не виробляти і не набувати ядерної зброї! Це «бомба». Та її дію сповільнювали слова «стати в майбутньому»... Ось так крок за кроком, слово по слову здобувалася воля. І майбутнє. Кожен з народних депутатів тоді ще УРСР у ті липневі дні робив свій вибір. І це було нелегко. Дехто не вставив картку для голосування, а потім приєднався до його результатів заявами. А дехто і карткою не скористався, і заяву не подав. Серед інших, які не були присутні, або не реєструвалися картками, з інших вагомих причин, і тому не брали участі в голосуванні і не подали заяви про підтримку тексту Декларації про державний суверенітет України, — тодішні народні депутати Української РСР Микола Багров, Олександр Бандурка, Ярослав Кендзьор, Леонід Кучма, Валерій Пустовой-

тенко, Євген Кушнарьов, Павло Мовчан... Так, до 16 липня йшли довго і виснажливо. І здобули суверенну державу Україна! Декларація, як і записано в цьому історичному документі, стала основою для нової Конституції, законів України. А от із союзним договором не склалося. На ось тому поштовому штемпелі, яким погашено марку, випущену до першої річниці, котру тоді урочисто святкували як державну дату, ще красується «СРСР» із зірочкою. Трохи більше як через рік ця ж Верховна Рада, як тепер уже переконалися всі — найдемократичніша з трьох скликань останнього десятиріччя, прийняла Акт проголошення незалежності України. Потім був референдум 1 грудня 1991-го.

...А на поштових штемпелях ще кілька років поспіль деінде можна було побачити назву країни «СРСР» замість «Україна» українською. Бо й на цю зміну, як і на багато інших, потрібна не тільки політична воля, а й «презренний» метал. І головне — щоб на користь національних інтересів.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Фотолітопис

1990 рік.
Є ідеї
і мета

Лариса Скорик,
Володимир Сметанін
і Василь Сухий,
Микола Коваленко
і Валентин Швець,
Левко Лук'яненко,
народні депутати
тоді ще Верховної
Ради Української РСР
дванадцятого
(першого) скликання.

Це не просто слова. Це принципи

залежить від усіх нас

перше, у ВІЛЬНОМУ СОЮЗІ, а по-друге — ДЕРЖАВ, а не республік. Треба пам'ятати, що тоді ще існував Радянський Союз. Він прозвучав за п'ять місяців до прийняття у парламенті Декларації про державний суверенітет. Це доводить вам, що я вірив у цей суверенітет і до прийняття Декларації йшов свідомо.

— Тоді всі сподівалися, що горизонтальні зв'язки врятують економіку усіх суверенних держав. Що, на вашу думку, все-таки зашкодило взаємовигідному співробітництву і розвитку країн колишнього Союзу?

— Я завжди казав, і це мій вислів, що «бракорозводний процес» має бути цивілізований. Про це я казав і Михайлу Сергійовичу Горбачову. І тепер вважаю: саме тому, що ми недооцінили горизонтальні зв'язки, саме тому, що не було доброї волі у центральній владі, тобто керівництва Союзу, на розподіл власності, саме через це ми отримали таку страшну економічну кризу у державах, які з цього Союзу вийшли. Можна було знайти механізми взаємовигідної співпраці і не можна було допускати економіку до такого розвалу, як тепер. Я в це вірю і сьогодні. А тоді я виступав за горизонтальні економічні зв'язки, за тісну співпрацю і співробітництво, але без наддержавних органів. Економічний союз — це не означає, що є Рада міністрів цього Союзу. Можуть бути якісь формування, але це мають бути міждержавні органи, а не наддержавні. Проте тоді цього не сталося, бо діяли за подвійними стандартами: говорили одне, а робили інше. Керівництво СРСР все думало, що як був Союз, так і буде. Зрештою я хочу підкреслити, що розвалила Союз не Україна. Ми прийняли Декларацію про державний суверенітет 16 липня 1990 року, а Верховна Рада Російської Федерації схвалила Декларацію про державний суверенітет Росії 12 червня 1990 року. Росія від нас відділилася першою і розпочала парад суверенітетів.

— Коли приймали Конституцію України, відкинули пропозицію послатися у преамбулі на Декларацію про державний суверенітет. Та все-таки вона стала предтечею неза-

лежності. Як, на Вашу думку, чи не втратить Декларація своєї ваги з плином часу?

— Я думаю, що не втратить. Пам'ятаю, ми довго дискутували, коли святкувати День незалежності: 16 липня, 24 серпня чи 1 грудня. Я був прихильником 24 серпня. Адже не можна святкувати день, коли ми лише продекларували свій намір. Саме 24 серпня ми почали ставати незалежною державою. А 16 липня — це така дата, яку не забудуть. Проте вважаю, що того дня ми стали державою, було б неправильно.

— В одному з інтерв'ю 1990 року, коли Вас розпитували про дитинство, батьківську хату, родину, Ви згадали кілька батьківських прислів'їв: «Вчитель не той, хто вчить, а той, в кого вчишся», «Не кусай багато, бо вдавишся», «Не стрибай через глибокий рів, бо втопишся». Коли вони ставали Вам у пригоді?

— Ви знаєте, я не хочу приписувати ці прислів'я своєму батькові. Це — народна мудрість, яку повторює і вживає той, хто має філософське мислення, той, хто цікавиться, чим живе народ. Я почав згадувати ці прислів'я, коли став мислити філософськи. А філософськи мислити може тільки той чоловік, котрий вже має основу не лише у знанні природничих наук, а й у знанні суспільства. Потрібно те або інше явище, ту чи іншу філософську категорію осмислено, з урахуванням власного досвіду, застосовувати на практиці.

А взагалі я думаю, що мав рацію древньогрецький філософ Платон, а за ним і німецький філософ Кант, коли казав: «Добре було б, щоби філософи ставали царями, а царі — ставали філософами».

— Які уроки парламентаризму за це десятиріччя Ви винесли для себе? Чи вважаєте Ви, що «оксамитова революція» може повторитися?

— Уроків так багато, що це може бути темою окремого інтерв'ю. Ми — країна молоді демократії. Парламент — це перша і найголовніша ознака розвитку суспільства, що йде демократичним шляхом. Немає парламенту — не можна говорити, що країна стала на демократичний шлях розвитку.

А от стосовно революції — я революції не сприймаю. Хоча те явище, що ви називаєте «оксамитовою революцією», повториться неодмінно. Я тільки називав би це явище не «оксамитовою революцією», а створенням правлячої коаліції. От у Європі кажуть: коаліція партій у парламенті сформувала уряд. Це обов'язковий елемент парламентської демократії. Тепер навіть важко уявити, як можна було жити без такої коаліції у парламенті. Це явище має повторюватись після кожних виборів, а може повторитись і без виборів, як у сучасній Польщі: розпалася правляча коаліція — уряд також, формується нова коаліція — і новий уряд. І ми й надалі у законах передбачатимемо відповідальність коаліції за уряд і його формування, за ухвалення державного бюджету і контроль за його виконанням. Це все буде зроблено під час доопрацювання Конституції.

— Що хотіли б Ви побажати українцям і, зокрема, читачам «Голосу України» у переддень ювілею Декларації? Адже ідея про створення газети Верховної Ради, якщо не помиляюся, була і Вашою...

— Ні, навпаки — я пропонував започаткувати інформаційний вісник, а не загальнополітичну газету.

Маю сказати, що «Голос України» — газета комплексна. За час свого існування вона вже переконала читача у своїй корисності, по-перше, як інформаційний вісник, а по-друге — як газета Верховної Ради.

Хочу побажати читачам віри, що ми на правильному шляху. Альтернативи йому немає. Всенародно обраний Президент отримав підтримку найбільшої кількості виборців. Він розробляє й оголошує курс і разом з урядом реалізує його. А завдання Верховної Ради, врахувавши весь спектр думок, — прийняти закони і забезпечити законодавчий супровід цього курсу.

Я хочу, щоби наші люди вірили у безальтернативність нашого вибору і були переконані: що краще будемо працювати, що більше пишатимемося нашою державою, то швидше станемо цивілізованою європейською державою.

Думки з приводу

Це і компроміси, і гра

Немало з творців Декларації про державний суверенітет України сьогодні є народними депутатами. Але багато що змінилося. І розклад політичних сил, і навіть методи боротьби. Саме час проводити певні паралелі.

Ігор ЮХНОВСЬКИЙ, фракція Українського народного руху, у 1990-му — один із лідерів Народної Ради:

— Під час прийняття Декларації під стінами парламенту стояли десятки тисяч людей із тисячами букетів і прапорів. Усе це, безперечно, діяло на депутатів. До заслуги Народної Ради, на той час офіційної опозиції у ВР, належало те, що ми прийняли декларацію, яку запропонували комуністи на XXVIII з'їзді КПУ, в такому вигляді, що з точки зору всіх закладених у ній атрибутів незалежності держави вона залишається актуальною і до сьогодні.

Нинішня політична ситуація в державі викликана вже зовсім іншими обставинами: економічним спадом і труднощами, тяжким життям народу, що фактично спричинено економічним занепадом СРСР. У скрутній економічній ситуації, з дуже низьким життєвим рівнем народ став байдужий до сучасних політичних гасел. І чекає, коли нарешті країна стане підніматися з кризи і коли почнуть здійснюватися надії, закладені в 1990 році.

Олександр МОРОЗ, лідер фракції Соцпартії у ВР, у 1990-му — входив до більшості, групи «239»:

— Тоді компромісів шукали на політичній основі. Сьогодні більшість фракцій у парламенті сформована на основі особистої, фінансової чи напівкримінальної залежності. Тому предметом торгу стає не якась політична категорія, а елементарні гроші. І депутат голосує так, як «треба», бо його настрахали, бо він має не зовсім бездоганну репутацію.

Тодішнього компромісу шукали у відкритій дискусії в сесійній залі, а не крадькома за зачиненими дверима. Тоді всі засідання, навіть із критикою компартії, йшли у прямому ефірі.

Декларація про суверенітет була, по суті, технічним завданням перед підготовкою Конституції. Хоча і за змістом, і за рівнем демократії цей документ набагато сильніший за саму Конституцію.

Ми почали втрачати деякі позиції, передбачені в Декларації, і якби тоді не прийняли Конституцію, то сповзання в бік тоталітаризму було б іще хахливіше.

Іван САПІН, фракція «Реформи-Конгрес», у 1990-му — «позафракційний»:

— У той період біля мікрофонів в основному перебували представники народно-демократичних сил: Народного руху і тих, хто сповідував антикомуністичну ідеологію. А група «239», комуністи, великі партійні, члени політбюро, секретарі ЦК здебільшого трибуну не брали.

Хоча в тому, що майже одностайно проголосували за суверенітет, незалежність, поступово проявили себе гідними синами свого народу.

Сьогодні найчастіше і динамічніше беруть участь у обговоренні комуністи. А більшість майже не вступає у дискусію. Але ніхто нікого не може переконати. Немає поступок назустріч. І не політично вміло, бо ми, депутати, представляємо єдиний народ.

Сергій ГОЛОВАТИЙ, депутатська група «Соборність», у 1990-му — член Народної Ради:

— Україна була на піднесенні. Вона рухалася в напрямі до демократії, до незалежності, до надії, до кращого життя. І все суспільство жило романтикою. Це був період української весни. Через десять років можна говорити про період зими, згорання демократії, зруйновану економіку, велику залежність України у політично-економічних справах від Росії. Особливо небезпечна спроба знищити демократичні принципи, проголошені в Декларації про державний суверенітет. Адже реалізація пропозицій Президента про зміни до Конституції веде до знищення державного ладу, ліквідує принцип поділу влади.

Записала Юліана ШЕВЧУК.

А мені дорікали

Юрій РОМАНОВ, депутат ВР України першого скликання, проректор Одеського державного університету ім. І. Мечникова:

— Мені у складі групи депутатів випало безпосередньо працювати над текстом Декларації про державний суверенітет України. Ряд питань, що я їх ставив, було враховано, — вважав я тоді й подосі вважаю, — доволі слабо чи й проігноровано зовсім. Ішлося, зокрема, про розвиток демократичних засад суспільства через всенародні референдуми, про реформування освіти, ще про дещо. Це й спонукало мене під час голосування натиснути на кнопку «ні». І коли потім дехто дорікав мені, що я, мовляв, голосував проти Декларації про суверенітет, то це не зовсім так: я голосував проти конкретного тексту документа, що випускав ряд серйозних, вистраждалих мною положень.

Утім, подальше життя підтвердило, як важливо було б оті положення врахувати.

Та незважаючи на все сказане вище, я аж ніяк не применшую того величезного значення, що його мала Декларація у житті нашої країни, у розвитку національної самосвідомості і в самій Верховній Раді, і в українському суспільстві загалом. І зараз, як бачите самі, цей документ аж ніяк не випадково на мого робочому столі, зазираю до нього і до Конституції України доволі часто.

Інтерв'ю взяв Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Фотолітопис

Звернення Верховної Ради України до українського народу

(Початок на 1-й стор.).

Це вселило великі надії громадян у здійснення національного відродження і економічного зростання для забезпечення матеріальних і духовних потреб українського народу, ідеї і принципи Декларації стали ідеологічною і політико-правовою предтечею Акта проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року.

Підтримані українським народом на референдумі 1 грудня 1991 року, ці ідеї були послідовно реалізовані Верховною Радою, яка створила правову базу демократичної держави з соціально орієнтованою ринковою економікою, кінцевим результатом чого стало політичне і юридичне визначення України як незалежної держави.

10-річчя прийняття Декларації — це етап всенародного святкування незалежності, свята на все подальше життя України.

Тож бережімо Декларацію про державний суверенітет, Акт проголошення незалежності України як зніщю ока! Бережімо і трудом на всіх ділянках державного, економічного і культурного будівництва реалізовуємо потенціал країни, зміцнюймо реальну її незалежність, підвищуємо добробут народу для утвердження людини, нації, держави!

Зі святом вас, дорогі співвітчизники!

Знімки Віталія ШЕВЧЕНКА, народного депутата України двох останніх скликань, люб'язно передані ним до фотоархіву «Голосу України».

Ми — країна молоді демократії

Парламентська хроніка

Може, Євросуд навчить виконувати закони

Вечірнє засідання 13 липня

Пленарне засідання у четвер, останній день голосування на V сесії ВР, тривало аж до восьмої вечора. Депутати схвалили близько трьох десятків законів.

У першому читанні прийнято проекти законів про порядок виконання рішень Європейського суду з прав людини та про внесення відповідних змін до Закону «Про виконавче провадження» та до Кримінального кодексу України. Як пояснив доповідач від Комітету з питань правової політики Василь Онопенко (фракція «Батьківщина»), нині на розгляді в Європейському суді перебуває 5 тисяч заяв громадян України щодо заборгованої зарплати, втрачених заощаджень в Ощадбанку і довірчих товариствах. Євросуд має намір порушити за ними близько 20 справ. У першому читанні також прийнято законопроект «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)», поданий Олексієм Марченком і Сергієм Матвієнком («Відродження регіонів»). Пропонується здійснювати продаж об'єкта приватизації за ціною не нижче 50 відсотків його початкової ціни.

Ухвалені зміни до деяких законів щодо регулювання ринку автомобілів в Україні передбачають підвищити ставки акцизного збору на більшість автомобілів в середньому в два рази, а ставки ввізного митного збору на потримані авто віком більш як два роки — в 12—14 разів.

Майже дві години вечірнього засідання були присвячені призначенню безстроково суддів.

До кінця дня сесія схвалила ще низку законів: у цілому закони «Про нафту і газ», «Про зону надзвичайної екологічної ситуації», «Про закони і законодавчу діяльність», зміни до законів «Про Антимонопольний комітет України», «Про статус гірських населених пунктів в Україні», «Про статус народного депутата України», «Про Національний банк України», «Про державну статистику» та відповідні доповнення до Кодексу про адміністративні правопорушення; зміни до Декрету Кабінету Міністрів «Про прибутковий податок з громадян» стосовно матеріальної допомоги; нові редакції законів «Про збройні сили України» та «Про оборону України», зміни та доповнення до деяких законів України.

Прийнято також постанови ВР: про заборону відключення енергоснабгача заборгованим боржникам — бюджетним закладам освіти та медицини, про виділення з резервного фонду Кабінету Міністрів 40 млн. грн. на ліквідацію наслідків урагану в західних областях України.

Юліана ШЕВЧУК.

Віктор Ющенко: Хочу передати вам свій оптимізм

Ранкове і денне засідання 14 липня (Початок на 1-й стор.)

Майбутньому їх збільшенню має сприяти зростання ВВП — у середньому щомісяця на 5,4 відсотка. Крім того, сьогодні Україна живе в режимі погашення, а не накопичення зовнішніх боргів, як це було протягом останніх дев'яти років. За шість місяців ц. р. на 10 відсотків, порівняно із цим само періодом минулого року, зросли надходження до консолідованого бюджету. Цьому сприяє урядова заборона будь-яких взаємозаліків та розрахунків грошовими сурогатами. Тобто бюджет наповнюється виключно грошима.

Окремо у своїй доповіді В. Ющенко зупинився на ситуації в паливно-енергетичному комплексі. За його словами, уряд від своїх попередників успадкував підвалини не лише економічного зростання, а й енергетичної кризи. Кабінет Міністрів змушений був вдатися до непопулярних заходів, заборонивши будь-які взаємозаліки та бартер. Тож коли на початок року грошима оплачували лише 13 відсотків спожитої енергії, то на сьогодні — 43. Це дало змогу стабілізувати частоту струму в електромережах, розрахуватися з Росією за ядерне паливо, істотно збільшити запаси газу та вугілля. Прийнятий Верховною Радою Закон «Про електроенергетику», на думку

глави уряду, сприятиме збільшенню оплати грошима і забезпеченню в цій галузі і державних, і приватних інтересів. Також В. Ющенко закликав не драматизувати динаміку інфляційних процесів, пояснюючи її «інфляційним навісом» 1999 року. Оскільки плановане зростання цін у комунальній сфері намічалось на 1999 рік, а насправді припало на 2000-й. Окрім того, на зростання інфляції вплинуло те, що Україна змушена була в умовах відсутності доступу до кредитів міжнародних фінансових організацій обслуговувати зовнішні борги за рахунок внутрішніх ресурсів.

Зі співповіддю виступив голова Комітету Верховної Ради з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій Олексій Костусев. За його словами, уряд В. Ющенка вперше після 10-річного спаду зміг досягти приросту ВВП та промислового виробництва. Однак Кабінету Міністрів поки що не вдалося створити передумов для довгочасного економічного зростання. Повільно відбувається реформування промисловості та інституційна реформа. Триває криза у паливно-енергетичному комплексі. Зростання доходів бюджету проходило на тлі збільшення інфляції, тобто грошей до бюджету отримано більше, але коштують вони менше. Тому комітет запропонував визнати незадовільною роботу зі структур-

ної перебудови економіки, енергетичної та аграрної реформи. Як зазначив О. Костусев, кому багато дано, з того багато і питають.

Голова Рахункової палати Валентин Симоненко звернув увагу на те, що й надалі погіршується фінансова ситуація на підприємствах, — їх кредиторська заборгованість сягнула 19 млрд. гривень, тож не дивно, що 52 відсотки підприємств збиткові. Зростає недоїмка до бюджету. І хоч уряд декларує збільшення доходів та видатків бюджету, це, на думку В. Симоненка, скоріше заслуга інфляції, а не уряду. Реальні грошові доходи населення скоротилися на 22 відсотки.

Далі розпочалося обговорення доповіді. Зокрема, Олександр Мороз закликав В. Ющенка сповна скористатися довірою суспільства і зміцнити уряд людьми, які захищать інтереси народу, а не свої власні. Юрій Костенко звернув увагу на зростання супротиву олігархів і висловив категоричну незгоду із запропонованою Комітетом з питань економічної політики постановою оцінки діяльності уряду. А Наталія Вітренко зазначила, що найкращим варіантом для України стане добровільна відставка уряду. Олександр Ємець підкреслив, що сьогодні є багато сил, які не люблять уряд Ющенка, але як вони його любитимуть, коли тільки під час одного засідання Кабміну було скасовано пільги для 200 «блатних» підприємств.

Закриваючи п'яту сесію, із прикінцевим словом виступив Голова Верховної Ради Іван Плющ. Він зазначив, що завдання, які стояли перед парламентом на цей період, — виконано. За час роботи п'ятої сесії прийнято більш як 200 законів, кожний третій з яких стосується соціально-економічних проблем. Доволі ефективною була робота над прийняттям Бюджетного, Податкового, Господарського, Земельного та Кримінального кодексів. Верховна Рада попередньо схвалила зміни до Конституції за результатами всеукраїнського референдуму. Протягом п'ятої сесії проведено чотири дні уряду. Крім того, відбулося п'ять парламентських слухань. І. Плющ наголосив, що наступна сесія буде ще напруженою.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Наступу на парламентаризм немає

Під час п'ятої сесії Верховної Ради всі гілки влади і самі народні депутати намагалися побудувати свою роботу без конфронтації, у злагоді. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України Іван Плющ під час підсумкової прес-конференції після завершення роботи сесії. Голова Верховної Ради також зазначив, що схвалення одного із найважливіших питань п'ятої сесії — змін до Конституції за підсумками всеукраїнського референдуму — «не має ніякого відношення до наступу на законодавчу владу чи парламентаризм». І. Плющ зізнався, що «ніколи не був прихильником жорсткої виконавчої влади» і додаткових повноважень для неї. «Але проблема проведення реформ в Україні полягає у розмитості влади», — сказав він. — І це вимагає дієвості влади».

На думку Голови Верховної Ради, якщо законодавчо буде виписано взаємодію парламенту, уряду і Президента, тоді питання, як восени набрати 300 голосів для остаточного схвалення змін до Конституції за підсумками референдуму, «не буде проблемою». Загалом п'ята сесія Верховної Ради третього скликання впродовж 58 днів своєї пленарної роботи розглянула 612 питань, ухвалила 209 законів у цілому, 75 — в першому чи другому читанні.

Подробиці зустрічі голови парламенту з журналістами читайте у наступному номері «ГУ».

Юліана ШЕВЧУК.

Діла — а не слова

Особистості

Це — девіз знаменитих заводчиків Демидових, які уміли працювати. Люди діла особливо потрібні сьогодні, щоб вивести економіку з кризи, щоб врятувати реформа, яка проводиться в Україні, дала позитивний результат. Про це розмова нашого кореспондента з головою Лохвицької райдержадміністрації Василем ЗАБОЛОТНИМ.

— Я переконаний: з реформуванням сільського господарства ми дещо запізнилися, бо знайти ефективного власника на землі — завдання непросте. Але в останні роки ми не чекали указу про реформування села, а пробували знайти оптимальну модель сільськогосподарського виробництва.

Два роки тому, наприклад, було створено закриті акціонерне товариство «Чиста криниця». Його ініціатор Володимир Буевич за основу взяв польську модель, яку згодом адаптував до наших умов. Зрозуміло, лише кінцевий результат покаже ефективність цієї моделі, але вже нині видно, що господарство рухається у правильному напрямі.

А, скажімо, у відкритому акціонерному товаристві «Колос» вирішили стати приватним господарством. Водночас 5 сімей вийшли зі своїми паями з його складу. До речі, фінансові показники господарювання перевищують заплановані.

Або візьмімо колишній колгосп «Дружба», який давно очолює Михайло Гудзь. Господарство спершу стало КСП, а тепер реорганізувалося у товариство власників. Проте суть не тільки в тому, як називається господарство. Головне — його працівники постійно примножують досягнуте. Так, минулого — не зовсім сприятливого — року тут отримали 1000 тонн цукру, повністю зберегли тваринницьку галузь.

— Багато хто сподівався, що указ про реформування земельних відносин дасть поштовх розвитку фермерства. На прикладі вашого району можна стверджувати, що сподівання збулися?

— На жаль, поки що цього стверджувати не візьмуся. Спершу, коли фермерський рух розпочинався, багато хто міркував приблизно так: гаразд, візьму землю, а там...

як Бог дасть. Попрацювали рік-два. І все. У районі було 62 фермери, а потім з кожним роком їх число скорочувалося.

Ні для кого не секрет, за пляшку горілки тракторист із КСП орав землю, збирав урожай. Та ще й податків ніхто не платив. Проте, окрім цього, в землю треба гроші вкладати, аби вона урожайлась, а не забур'янювалась. Школа, але більшість земель, виділених для фермерів, стоять забур'янені.

Я не проти фермерства. Понад те, як можу так підтримую дбайливих господарів. Таких, приміром, як Віктор Шур. Працює сім'єю у повному складі. Займається не тільки рослинництвом, а й тваринництвом, має в районі магазин «Калина», в якому торгує і власною продукцією, і завозить інший крам.

— Отже, психологія трудівників не встигає за змінами, що відбуваються в економіці?

— Прикро, але це так. Скажімо, ті господарства, які десятиліттями хасали задніх, і зараз мають не дуже хороші показники. Вони й досі не можуть збагнути, що стали власниками і треба перебудувати свій світогляд, вчитися працювати в нових умовах. Однак інерцію мислення долати треба, бо можна відстати від життя назавжди.

— Однак, переконали, «невидима рука ринку» їх господарювати не навчить. Мабуть, райдержадміністрація прагне допомогти цим людям знайти своє місце у житті?

— Безперечно. Ми проводили багато практичних семінарів. Запросили фірму «Реанко», яка протягом двох років допомагала словом і ділом реформувати наші господарства. Окрім того, використовуємо можливість місцевих засобів масової інформації. У районній газеті є «пряма лінія» для обміну думками з мешканцями району, спілкуємося з ними в прямому ефірі районного

радіо, бо запитань, як і проблем, — багато.

Скажімо, не тільки у нас, а повсюдно в Україні є заборгованість за енергоносії. (Ліше зауважу: цього-річ проплату за електроенергію ми довели до 82 відсотків, однак з урахуванням старих боргів вона становить 42—46 відсотків.) У зв'язку з приватизацією обленерго нові господарі почали відключати від електропостачання цілі райони. А тепер уявіть, що без світла лишаються не тільки господарства, а й лікарні.

Однак, якщо у нас вимагають оплату за струм, то чому ми не повинні вимагати оплатити за використану землю під опори електромереж? Адже мінімум один квадратний метр земельних ресурсів на кожну виводиться з обороту. Роз'яснюємо: вимагайте оплати за цю землю. Погоджуються, але реалізувати це своє право не поспішають.

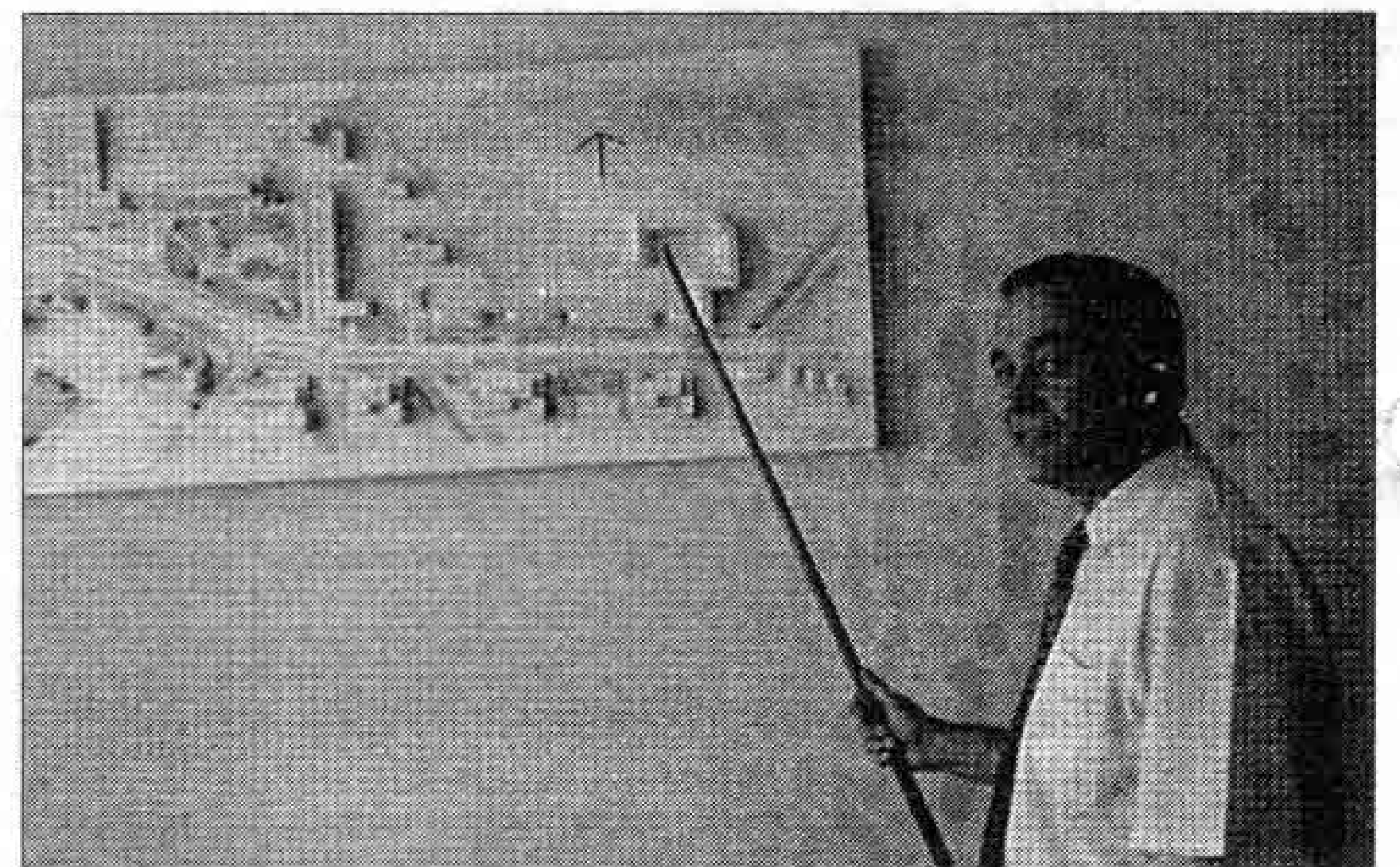
— Поки що ситуація на селі зайшла в глухий кут. З одного боку, триває пошук ефективного господаря, з другого — реформуватися заважають старі борги. Де ж вихід з цього глухого кута?

— Вважаю, держава вчинила правильно, коли списала борги селянам. На мій погляд, треба списати борги і за енергоносіями, щоб селянин, отримавши право стати господарем на власній землі, міг почати справу з чистого аркуша. Проте лише за однієї умови: треба навчитися проплачувати поточні рахунки.

— Напевне, у зв'язку з тим, що район сільськогосподарський, є проблеми і у соціальній сфері. Скажімо, з виплатою пенсій і заробітної плати бюджетникам?

— Першого числа кожного місяця у мене болить голова, де взяти кошти на виплату пенсій, адже з 54 тисяч населення району половина (!) на заслуженому відпочинку. Нам не вистачає понад 1,2 мільйона гривень власних коштів, щоб виплачувати пенсії.

Але, попри несприятливу ситуацію, заборгованості перед пенсіонерами немає. Виручають пенсійні ярмарки, на яких громадяни можуть отримати продукти не за ринковою ціною, а за собівартістю

Таким бачить майбутнє Лохвицький Василь Заболотний

продукти харчування у рахунок пенсії. І я повинен щиро подякувати керівництву області, Пенсійному фонду.

Сподіваємося, ситуація на краще зміниться, коли запрацює на повну потужність з введенням у дію другої черги завод з переробки природного газу, на який багаті надра нашого району. Водночас, завдяки цьому будівництву, ми прикрашаємо і нашу старовинну Лохвицю. Вдалося уже розробити генеральний план забудови нашого старовинного міста.

Сьогодні більш як 55 відсотків продукції виробляється в особистих господарствах. І не тільки вирощується, а й реалізується. Проте ніхто цього толком не знає, а відтак, не платяться податки. Отож ми хочемо завести на кожне господарство паспорт. Ми вважаємо: повинна бути — хоча б символічна — плата за користування землею.

— Сьогодні різко загострилися взаємини між різними політичними силами. Особливо у ставленні до реформ. А вам доводиться зустрічати опір, реалізуючи закони, укази глави держави щодо реформування економіки?

— У районі діють осередки доброго десятку політичних партій. Але здебільшого вони нечисленні і впливають на ситуацію не можуть. Опозиція, яка є в районі, базу-

ється в основному на особистих амбіціях. У нас є 5—6 керівників старого світогляду, які завжди чекали вказівки зверху. Так вони живуть і досі, хоча й відомо: ніхто ніяких коштів на блюді не піднесе, треба вчитися заробляти. А оскільки вимагаю від кожного, щоб вони забезпечили своїх працівників роботою, матеріалами й зарплатою, то вони одразу і заявляють про «ущемлення своїх прав», «переслідування за політичні погляди». Які переслідування? У нас редактор районної газети палкий прихильник комуністичної ідеї і нічого — успішно співпрацюємо.

— Це — моє кредо. І на цьому я не раз наголошував, у тому числі на сесіях районної ради. І я буду співпрацювати з усіма, попри партійну приналежність.

На жаль, група осіб, яка, схоже, звикла так поводитися, пише клужу в усі інстанції, обливає брудом. Але нічого, я загартований і витримую й не таке випробування.

Отож це протистояння сприймаю по-філософськи і впевнений: час усе розставити на свої місця, а люди кожного з нас оцінять по ділах.

— Дякую за цікаву розповідь.

Розмову вів
Володимир КОРОЛЮК.
Полтавська область.

Я в перекладачі піду. Або стану юристом, економістом, журналістом...

Абітурієнт-2000

Цього року абітурієнти віддають перевагу міжнародним економічним відносинам, правознавству, англійській філології, журналістиці, соціальній педагогіці, економіці, культурології. Про це заявив на прес-конференції міністр освіти Василь Кремень. Найбільший конкурс серед абітурієнтів Київського національного університету ім. Т. Шевченка на спеціальності перекладача — 11,3 чоловіка на місце. А в переліку спеціальностей, якими найменше цікавляться

цього річчя абітурієнти, — російська мова та література, фізика і радіоелектроніка.

Несподівано велика кількість медалістів (цього року 34 400 випускників в Україні отримали медалі) стала проблемою вступної кампанії. Наступного року Міністерство освіти планує скасувати пільги для відмінників, рівень підготовки яких не завжди відповідає високим оцінкам, і в такий спосіб об'єктивно збільшити шанси для всіх абітурієнтів.

Для поліпшення порядку зарахування до вищих навчальних закладів впроваджуватимуться експерименти. Зокрема, цього року до Київського

міжнародного університету цивільної авіації, де вдвічі збільшено набір студентів, зараховуватимуть за результатами конкурсу атестатів. А з другого курсу тільки частина майбутніх фахівців, які матимуть кращі показники з навчання, здобуватимуть знання безплатно. Решті запропонують навчатися на платній основі.

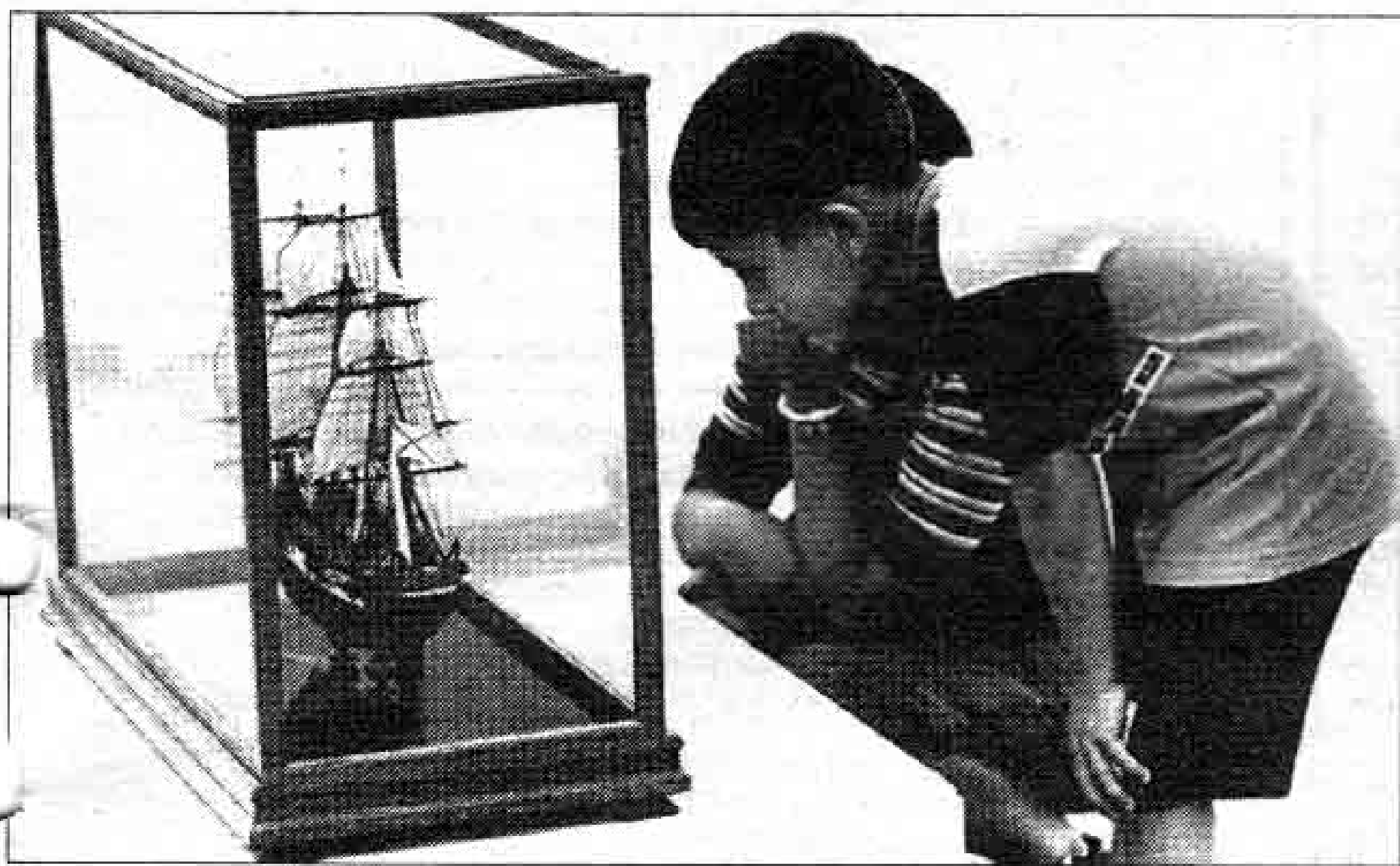
Міністр освіти також поінформував, що завдяки наданим із бюджету 200 млн. грн. вдалося ліквідувати заборгованість у зарплаті викладачам вузів та професійно-технічних закладів, а також зі студентських стипендій.

Наталія ЯРЕМЕНКО.

Фотофакт

Одеській Морській галереї понад п'ятдесят юних художників за представлені на конкурс малюнки отримали почесні дипломи та сувеніри. А найкращі роботи внесено до каталогу «Марина-2000».

Фото Олександра СЕРОГО.

Військо

Курс — на Бейрут

Сьогодні з порту Південний під Одесою відходить курсом на Бейрут пором «Герої Шипки» судноплавної компанії «Укрферрі», щоб доставити до Лівану загін українських миротворців і спеціальну техніку та вантаж.

На його борту — 110 офіцерів і солдатів, а також 220 одиниць техніки, кілька сотень тонн вантажу, призначеного для виконання українським інженерним батальйоном миротворчої місії. Миротворці у складі контингенту військ ООН беруть участь у підтриманні миру в цій гарячій точці планети. Рейс «Героїв Шипки» до Бейрута, як повідомив капітан порома Григорій Ковалюк, триватиме чотири доби.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Промінь надії може й згаснути

Завтра — День металурга

Голова ЦК профспілки металургів і гірників Анатолій Пожидаєв боїться наврочити, але й радості своєї приховувати не збирається: після кількох років безпросвітних потерпань вдалося не лише зупинити спад виробництва, а й домогтися його майже 20-відсоткового приросту. Практично вдвічі зросли відрахування до бюджетів усіх рівнів. Нарешті більшість підприємств регулярно виплачує поточну зарплату та погашає заборговану.

Цьому посприяв закон про економічний експеримент у гірничо-металургійній промисловості, прийнятий торік Верховною Радою України.

Податки на прибутки для учасників експерименту зменшено втричі, інші обов'язкові платежі — вдвічі.

Проте у червні багато підприємств спіткало непередбачуване: якщо не зупинилися, то переходили на «тихий хід» домни, мартени і прокатні стани. Загалом втрачено не менш як 40 тисяч тонн сталі та 187 тисяч тонн металопрокату. Спричинено це насамперед обмеженням на споживання електроенергії і природного газу. Дарма що скорочували подачу ресурсів і тим, хто справно їх нині оплачує. Дніпропетровська облдержадміністрація обурилась і надіслала листа до адміністрації Президента, Кабміну та Верховної Ради. Чи варто було стільки дряпатися нагору, щоб знову падати вниз?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Хто — допомагає, а хто — останнє забирає

Відлуння стихії

Чимало роботи в міліції у районах, що постраждали від буревію. Бо коли одні збирають усе, що можуть, для потерпілих, другі, нечисті на руку, вирушають до місця стихії з іншою метою — поживитися на чужому горі. Так, поблизу села Ридодуби Чортківського району затримано зловмисників, які зрізали з повалених електроопор провід. Ті самі злодії зняли металеву огорожу біля сільських магазину, клубу, адмінбудинку. Отож двоє загалом небідних чоловіків, які, за словами селян, приторговують на ринку золотими виробами, вкрали по-

над 50 секцій металевих огорож, що коштують понад три тисячі гривень.

Співробітники державної служби боротьби з економічною злочинністю зупинили також спекуляцію газовими балонами в селах, де кілька днів тому шаленіла стихія. На час ліквідації лиха для сімей, які використовують «голубе паливо», об'єднання «Тернопільгаз» встановило пільговий тариф. Водій-експедитор, який мав привезти балони у село Пробіжна, вирішив реалізувати їх у сусідньому селі за завищеними цінами. Замість 25 гривень за балон продав по 35. Тепер відповідатиме за цю махінацію.

Галина СТОРОЖУК.

Тернопільська область.

У сорочці народилася

І таке буває

В одному з мікрорайонів Кіровограда чотирирічна дівчинка випала з вікна дев'ятого поверху. Лікарі «швидкої допомоги», які прибули на місце події, уже не сподівалися побачити маленьку живу. Та були приємно здивовані, переконав-

шись, що дівчинка відбулась усього кількома синяками. І після такого стресу змогла назвати своє ім'я, прізвище та ще й розповісти, що з нею трапилося.

Значно менше пощастило вісімнадцятирічному кіровоградцю, який упав з дивана і потрапив до лікарні з переломами руки та передпліччя.

Олег БОНДАР.

У номер

■ Крим

І рятувальники безсилі

За даними Державного координаційного центру реагування на надзвичайні ситуації, з початку липня на водоймах України загинуло 118 осіб, із них 28 дітей.

Багато відпочивальників нехтують правилами поведінки на воді, що призводить до трагедії. Так, під час купання у бурхливому морі (до 4 балів) у районі мису Отиш, неподалік від порту Чорноморське (Автономна Республіка Крим), потонула Олена М. Чоловік, який намагався її врятувати, теж загинув. Одягнувши рятувальне коло, пішов у море рятувати друзів Володимир С. Але нічим уже не міг допомогти. А сил вибратися на берег не було, і він став кликати на допомогу. Його врятували моряки теплохода «Віра-1». Усі трое курортників відпочивали на базах з дітьми.

То чи вартий безглуздий ризик вашого життя? Адже навіть на обладнаних пляжах за штурмових умов і рятувальники бувають безсилі...

■ Одним абзацом

■ Перші колони вантажівок з гуманітарною допомогою відправило Закарпаття до регіонів, які постраждали від ураганів. Так, Тернопільщина та Львівщина отримають 600 кубометрів деревини, Івано-Франківщина — 1200 квадратних метрів віконного скла. Крім будматеріалів, закарпатці допомогли й продуктами.

■ Навчатися з допомогою сучасної електронної техніки і за новітніми вітчизняними та зарубіжними методиками одержали можливість діти горян з Вижицького району Чернівецької області. Допоміг їм у цьому канадський науковець і бізнесмен українського походження Зен Мойсей, який у районному центрі купив великий будинок і переобладнав його під навчальні класи.

■ Двоє мешканців села Іванівки Новоукраїнського району Кіровоградщини потрапили до лікарні, захворівши на ботулізм. Причиною отруєння стала тушкована свинина домашнього приготування.

■ Вперше за останні кілька років промисловість Кам'яніця-Подільського збільшила виробництво продукції у першому півріччі на 23 відсотки порівняно з відповідним періодом минулого року. Серед лідерів — птахокOMBінат, швейна фабрика та автоагрегатний завод.

■ Обласні організації правих партій Івано-Франківщини запропонували перепоховати в Україні прах лідера Організації українських націоналістів Степана Бандери. Їх пропозицію підтримав голова Івано-Франківської облдержадміністрації Михайло Вишиванюк. Як відомо, 1959 року С. Бандеру підступно вбив агент КДБ у Мюнхені, де колишній провідник ОУН і похований.

■ На 13 липня зареєстровано 712 випадків отруєння грибами, у тому числі потерпіло 140 дітей. 66 осіб померли. Нагадаємо, що за аналогічний період минулого року отруїлися грибами 200 осіб, з яких 45 — діти. Основною причиною біди, як повідомили нам у Мінзахорони здоров'я, є помилкове вживання отруйних грибів. Зокрема, блідої поганки, деяких різновидів печериць, інших потенційно отруйних грибів, яких в Україні налічується близько 80 видів. Десять з них — смертельно небезпечні.

■ У місті Дубно на Рівненщині в одній з військових частин під час чищення цистерн отруїлися парами бензину чотири військовослужбовці. Один з них, прапорщик, помер на місці, другий, військовослужбовець строкової служби, — у тяжкому стані, у решти двох — стан середньої тяжкості.

■ У Севастополі внаслідок прориву труби каналізаційного колектора пошкодили в море потрапляє майже 800 кубометрів стічних вод.

За повідомленнями інформаційних агентств та власних кореспондентів «ГУ».

■ Фотофакт

Роботи талановитого різьбяр Віталія Мезіна, який проживає в місті Сватове на Луганщині, неодноразово демонструвалися на обласних та всеукраїнських виставках.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

Фестивалі

Славутич єднає народи

Перший міжнародний фольклорний фестиваль «Калинове літо на Дніпрі» пройде в Комсомольську з 25 по 30 липня. У ньому візьмуть участь народні колективи із США, Китаю, Польщі, Вірменії, Грузії, Молдови та інших країн — загалом майже півтисячі учасників. Україну представлятимуть митці Луцька, Харкова, Кривого Рогу, Кременчука і, звісно, Комсомольська.

А за тиждень до того, починаючи з 15 липня, тут відбудуться торжества з нагоди 40-річчя заснування міста і 30-річчя місцевого гірничозбагачувального комбінату.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Реалії

Рівняння на... поліцію

У Сумах за участю керівного складу МВС України, начальників обласних управлінь внутрішніх справ відбулося розширене засідання колегії міністерства, на якому підбито підсумки діяльності правоохоронних органів за перше півріччя нинішнього року. Вів засідання головний міліціонер держави Юрій Кравченко.

Міністр високо оцінив здобутки стражів порядку області у всіх напрямках боротьби з криміналом. Юрій Кравченко, мабуть, уперше оприлюднив той факт, що вже готовий проект указу про перейменування української міліції на поліцію. За тривалу і плідну роботу в органах внутрішніх справ міністр нагородив державними відзнаками і грамотами міністерства кількох начальників обласних управлінь, у тому числі і Сумського.

Перед присутніми також були продемонстровані зразки нової форми, в яку українська міліція перевдягнеться уже з вересня ниніш-

До уваги акціонерів ВАТ «Троттола»!

21 жовтня 2000 року о 15 год. за адресою: м. Львів, вул. Тобілевича, 8 відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Троттола».

Порядок денний:

1. Про затвердження результатів діяльності товариства за 1999 рік, визначення порядку розподілу прибутку, покриття збитків.
 2. Про звіт ревізійної комісії.
- Реєстрація учасників зборів здійснюватиметься з 14.30 до 14.55 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам зборів потрібно мати:
- * документ, що посвідчує особу;
 - * доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів).

Рада директорів ВАТ «Троттола».

До уваги акціонерів ВАТ «Городоцька швейна фабрика»!

21 жовтня 2000 року об 11 год. за адресою: Львівська обл., м. Городок, вул. Нижні Пасіки, 9 відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Городоцька швейна фабрика».

Порядок денний:

1. Затвердження річних результатів діяльності товариства, визначення порядку розподілу прибутку, покриття збитків.
 2. Звіт ревізійної комісії.
 3. Внесення змін до статуту.
 4. Обрання керівних органів товариства:
- * голови та членів товариства,
 - * голови правління,
 - * голови та членів ревізійної комісії.
- Реєстрація учасників зборів здійснюватиметься з 10.30 до 10.55 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам зборів потрібно мати:
- * документ, що посвідчує особу;
 - * доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів).

Правління ВАТ.

Оголошення про відкриті торги (тендери):

Державне комунальне підприємство «Київжитлоплокомуненерго» (м. Київ-57, вул. Довженка, 2, Голова тендерного комітету директор підприємства Матвієнко Анатолій Петрович, контактний тел. 241-92-42, 446-10-34).

Оголошує про відкриті торги (тендер) на виконання робіт по капітальному ремонту теплових мереж ДКП «Київжитлоплокомуненерго».

Джерело фінансування замовлення — Міськдержадміністрація.

Спосіб проведення торгів — відкритий, конкурсний.

Граничний строк виконання замовлення — 15.09.2000 р.

Адреса, строки, умови та інші відомості щодо отримання тендерних документів, за адресою: м. Київ-57, вул. Довженка, 2, тел. 241-92-42, 446-10-34.

Подання документів для попередньої кваліфікації претендентів здійснюється в строк до 15.07.2000 р., за адресою: м. Київ, вул. Довженка, 2.

Можливість уточнення інформації, необхідної для підготовки документів з метою проведення кваліфікації претендентів по тел. 241-92-42, 446-10-34 або за адресою вул. Довженка, 2.

Подання тендерних пропозицій в письмовому вигляді, в строк до 10.07.2000 р., за адресою вул. Довженка, 2.

Мова, якою повинні складатися документи тендерної пропозиції — українська або російська.

Объявление Общее собрание акционеров ЗАО «Время»

состоится 31 августа 2000 года в 11.00 по адресу: г. Харьков, пр. Московский, 247 в зале заседаний редакции газеты «Время».

Повестка дня:

1. Отчет Правления.
 2. Отчет Ревизионной комиссии.
 3. Внесение изменений в Учредительный договор.
 4. Внесение изменений в Устав.
 5. Довыборы состава наблюдательного совета.
 6. Утверждение плана распределения прибыли на 2000 год.
- Начало регистрации акционеров и их представителей. 10.00.
- Справки по тел. 92-10-04.

Правление ЗАО «Время».

Акціонерний банк «Південний»

відповідно до вимог ст. 49 Закону України «Про господарські товариства» повідомляє про проведення зборів акціонерів банку, які відбудуться 8 вересня 2000 року в приміщенні банку за адресою: м. Одеса, пров. Сабанський, 2/4, о 18 годині з орієнтовним порядком денним:

- Внесення змін до статуту акціонерного банку «Південний»;
- Різне.

Арбітражний суд Черкаської області (18036, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 307) порушив справу № 08/633 про банкрутство Мартинівського цукрового заводу, адреса: 19000, Черкаська область, Канівський район, с. Мартинівка.

Реквізити: Канівське відділення АК АПБ «Україна», р/р 26000200098001, МФО 35413, код 00373617.

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення.

Правління ВАТ «Миколаївгаз»

повідомляє, що позачергові загальні збори акціонерів відбудуться 31.08.2000 року о 10.00 в приміщенні ВАТ «Миколаївгаз» за адресою м. Миколаїв, вул. Чигрина, 159 з наступним порядком денним:

1. Звіт про стан розрахунків за енергоносіями.
2. Підготовка газового господарства області до роботи в осінньо-зимовий період 2000/2001 р. р.
3. Звіт про стан розрахунків по заробітній платі з працівниками товариства.

Реєстрація акціонерів почнеться з 8 год. ранку по документам, що підтверджують особу акціонерів або довіреність на право участі в загальних зборах.

Телефон для довідок: 24-23-76.

Правління корпорації «Липівка»

с. Липівки, згідно з протоколом № 5 від 21.04.00 зборів учасників корпорації, оголошує про реорганізацію корпорації у СТОВ (сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю).

Претензії приймають протягом місяця із дня публікації оголошення за адресою: Вінницька область, Томашпільський район, с. Липівка.

До уваги акціонерів ВАТ «СЕНСУС»

9 вересня 2000 року об 11 год. за адресою: м. Львів, вул. Тобілевича, 8 відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Сенсус».

Порядок денний:

1. Про створення дочірніх підприємств товариства.
- Реєстрація учасників зборів здійснюватиметься з 10.30 до 10.55 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам зборів потрібно мати:

документ, що посвідчує особу;

доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів).

Рада директорів
ВАТ «Сенсус».

Агропромислове колективне підприємство «Нива» (с. Полковниче Ставищенського району, Київської обл.) повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії від кредиторів приймаються протягом двох місяців після опублікування оголошення за адресою: 09431, с. Полковниче, Ставищенського району, Київської області.

Ліквідаційна комісія.

Арбітражний суд Київської області (м. Київ-33, вул. Жиливська, 52 б) порушив справу № 88/26-2000 про банкрутство ТОВ «ДІОНА» (Київська обл., Обухівський р-н, м. Українка, а/с 92, р/р 26000301270278 в ПІБ м. Українка Київської обл., МФО 321262, код 619410137).

Розпорядник майна: Дяченко С. В., ліц. № 000392, м. Київ-30, а/с 103, т/ф (044) 235-71-78.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Луганської області (91000 г. Луганськ, пл. Героїв ВОВ, 3а) по заявленню ЧПФ «Промснаб» (г. Перевальск, ул. Индустриальная, 5) возбудил дело № 05/14-13/12 б о банкротстве государственного открытого акционерного общества «Шахта Вергелевская» (г. Брянск, с. Вергелевка, Луганской области, ул. Центральная, 1-б, р/с 2600430120068 в Проминвестбанке г. Стаханове МФО 304353).

Заявления кредиторів и возмозных санаторов принимаются в арбитражном суде в течение месяца со дня опубликования объявления.

Втрачену печатку Товариства з обмеженою відповідальністю «Юридична фірма «СЕНС», що зареєстроване Шевченківською районною державною адміністрацією м. Києва 22.05.1995 року за № 06794, ідентифікаційний код № 23151291, вважати не дійсною. Адміністрація.

Утрачені бланки доверенностей ООО фирмы «Микротех» — 4 шт. Серия ЯВК номера: 530325, 530326, 530327, 530328. Считат їх недействительными.

ВАТ «Гумотехніка»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 31 серпня 2000 р. об 11.00 за адресою: м. Суми, вул. Прикордонна, 47. Реєстрація акціонерів та їх повноважних представників буде проводитись з 8.00 до 10.30. При собі мати документ, що посвідчує особу.

Порядок денний:

1. Зміни статуту ВАТ «Гумотехніка».
 2. Проведення установчих зборів по виділенню акціонерним товариствам ВАТ «Завод ГТВ-1», ВАТ «Завод ГТВ-2», ВАТ «Гумотехніка» з порядком денним:
- 2.1. Затвердження статутів ВАТ.
 - 2.2. Вибори спостережних рад.
 - 2.3. Вибори ревізійних комісій.
 - 2.4. Вибори голів правлінь АТ.
 - 2.5. Затвердження незалежного реєстратора.
 - 2.6. Про створення: об'єднання «Концерн завод ГТВ», ТОВ «Енергосервіс», СП «База відпочинку».

До уваги акціонерів ВАТ «Золочівська швейна фабрика»!

22 жовтня 2000 року о 12.00 год. за адресою: м. Золочів, вул. Тернопільська, 1, будинок «Просвіта» (малий зал) відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ «Золочівська швейна фабрика».

Порядок денний:

1. Затвердження річних результатів діяльності товариства, визначення порядку розподілу прибутку, покриття збитків.
 2. Звіт ревізійної комісії.
 3. Внесення змін до статуту.
 4. Обрання керівних органів товариства:
- * голови та членів ради товариства,
 - * голови правління,
 - * голови та членів ревізійної комісії.
- Реєстрація учасників зборів здійснюватиметься з 10.30 до 11.55 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам зборів потрібно мати:
- * документ, що посвідчує особу;
 - * доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів).

Правління ВАТ.

Правління колективного підприємства «Баранівський фарфоровий завод»

повідомляє, що загальні збори співвласників та їх уповноважених відбудуться 4 (четвертого) вересня 2000 року о 14 годині в приміщенні Будинку культури заводу за адресою: 260550, Житомирська обл., смт. Баранівка, вул. Леніна, 55.

Порядок денний:

1. Про реорганізацію колективного підприємства в закриті акціонерне товариство.
 2. Затвердження Установчого договору ЗАТ.
 3. Затвердження Статуту ЗАТ.
 4. Вибори органів управління:
- Голови та членів Правління;
 - Спостережної ради;
 - Ревізійної комісії.
5. Вирішення питання про ведення реєстру акціонерів.
- Початок реєстрації з 12 години.
- Учасникам зборів при собі мати паспорт, для уповноважених осіб — паспорт і доручення на право участі в зборах.

До уваги акціонерів! Правління

ВАТ «Вінницький олійножировий комбінат»

повідомляє, що загальні збори акціонерів, які були призначені на 20 квітня 2000 року не відбулися через відсутність кворуму. Повторні збори акціонерів відбудуться 7 вересня 2000 року о 15 годині за адресою:

м. Вінниця, парк культури та відпочинку ім. Горького, концертний зал «Райдуга».

Реєстрація учасників зборів з 10.00 до 14.00 години у день та за місцем їх проведення.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1999 рік і основні напрямки діяльності на 2000 рік. Затвердження звіту.
 2. Звіт ревізійної комісії. Довибори членів ревізійної комісії.
 3. Звіт Спостережної ради.
 4. Про відновлення платоспроможності товариства відповідно до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».
 5. Внесення змін до статуту, пов'язаних зі зміною чинного законодавства.
 6. Про розподіл прибутку за 1999 рік та розподіл планового прибутку на 2000 рік.
- Для участі у зборах необхідно мати паспорт або інший документ, що посвідчує особу; довіреним особам — паспорт та доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.
- Довідки за телефоном: (0432) 27-15-30.

Арбітражний суд Одеської області (65032 м. Одеса, проспект Шевченко, 4) порушив справу № 17-2-21/3132 від 01.06.2000 р. про банкрутство ТОВ «АНЖЕЛІКА» (65000 м. Одеса пер. Катаєва, 4/4), р/р 26003063401 у АКБ «Порто-Франко» МФО 328566, ОКПО 19041473.

Претензії кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Шановні акціонери! Правління ВАТ «Луганськгаз»

повідомляє, що позачергові загальні збори ВАТ відбудуться 29 серпня 2000 року о 12-й годині, за адресою: м. Луганськ, вул. Радянська, 82.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки роботи товариства в частині постачання газу споживачам та розрахунків за нього, проведення ремонтно-експлуатаційних робіт та стан підготовки до осіннь-зимового періоду 2000 — 2001 років.
 2. Перевибори голови правління товариства.
- Реєстрація учасників зборів 29 серпня 2000 року з 10.00 до 11.45 год.
- Учасники зборів повинні мати:
- * документ, який посвідчує особу акціонера,
 - * доручення на право голосування уповноваженій особі (для довірених осіб).
- Довідки за телефоном (0642) 53-04-27.

Правління ВАТ «Луганськгаз».

Розділити відповідальність на всіх

Завдяки ініціативі добровільних жертводавців сума компенсацій збільшиться

Єдиною перешкодою до початку виплат компенсацій колишнім примусовим працівникам після прийняття бундестагом закону про фонд німецького уряду та індустрії «Пам'ять, відповідальність, майбутнє» є непідписана німецько-американська угода, згідно з якою всі судові заяви проти німецьких фірм відхиляються і у США їм надається правова безпека. Проте уповноважений бундесканцлера на переговорах граф Отто Ламбдорф запевняє, що до 17 липня в Берліні буде підписано й цей документ. Отож початку виплат відшкодувань можна очікувати вже цього року.

Остаточо вирішено, що виділені гроші буде розподілено так: 8,1 млрд. марок — для індивідуальних виплат; 1 млрд. — для тих, хто зазнав матеріальних збитків; 700 млн. — для фонду «Пам'ять, відповідальність, майбутнє» — цими грошима фінансуватимуть проекти з утримання історичних пам'яток жертвам Голокосту, програми з обміну молодіжними групами, з вивчення історії Голокосту; 200 млн. — на утримання фондів «Взаєморозуміння та примирення», а також партнерських союзів жертв.

Визначено три категорії жертв націонал-соціалізму, яким виплачуватимуть компенсації. До категорії «А» належать примусові працівники, які перебували в особливо складних умовах — концентраційних таборів і гетто. Вони отримають найбільшу суму виплати — близько 15 тисяч марок. За нарахування такої суми цілком відповідають фонди на місцях. До категорії

«В» належать примусові працівники, які були зайняті на підприємствах індустрії, сільського та комунального господарства. Їм передбачено виплатити до 5 тисяч марок. До категорії «С» належать громадяни, які постраждали від расистських переслідувань, наприклад, жертви арізації, а також ті, кому було завдано майнової шкоди. Вони теж отримають відшкодування до 15 тисяч марок.

Німецька сторона називає різну кількість жертв націонал-соціалізму, котрі претендують на отримання виплат: від 700 тисяч до 1,5 млн., пояснюючи це тим, що багато хто із претендентів не ввійшов до жодної категорії. Очевидно, національні фонди «Взаєморозуміння та примирення» мають потурбуватися про те, щоб у їхніх країнах під час виплати компенсацій нікого не оминув увагою. Наприклад, тих, кого вивезли під час війни на примусові роботи або малолітніми вивезли з матір'ю чи з обома батьками, а тепер вони не можуть підтвердити це документально.

Німецьким фондом «Пам'ять, відповідальність, майбутнє» керує тимчасовий канцлер Герхард Шрьодер. Окрім 3 представників уряду та 3 представників бундестагу, ще 2 членів кураторії призначить бундесрат. 4 представників висуне Фондова ініціатива економіки. По одному представникові до кураторії направлять уряди Росії, Білорусі, України, Чехії, Польщі, Ізраїлю, США та Всесвітній єврейський конгрес. До нього ввійдуть також

адвокат від США та представник циганської організації.

Німецький уряд уже зібрав свою частину грошей — 5 млрд. марок. Гірші справи з Фондом німецької індустрії, який із 5 млрд. марок зібрав поки що лише 3,1 млрд. Здається, що «хитрість» можна легко пояснити: по-перше, представники індустрії чекають, поки буде підписано договір про правову безпеку, а по-друге, на гроші, покладені в банк, уже йдуть величезні відсотки — ось і набіжить потрібна сума.

Почала «прокидатися» й громадська совість: громадські організації, церква, різні партії дедалі частіше закликають вносити гроші до фонду. Незалежно від того, чи використовувало підприємство рабську працю під час війни. Наприклад, євангелістська церква оголосила про свій намір внести до фонду 10 млн. марок. Німецькі видавництва та солідні газети — Аксель Шпрінгер/Ульштайн, «Бурда», «Франкфуртер альгемайне цайтунг», «Франкфуртер рундшау», видавничка група Георг фон Хольцбрунн, «Зюддойче цайтунг», медіа-група WAZ — вирішили внести до фонду 5 млн. марок і закликають підтримати їхню ініціативу. Ну а якщо в Німеччині за справу беруться такі кити, то можна не сумніватися: вони її розкрутять.

Уже ясно, що завдяки ініціативі добровільних жертводавців, які хочуть «розділити суспільну відповідальність», сума компенсацій значно збільшиться.

Валентина ПИСАНЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Не всі кордони з картону

Цього тижня багато хто з бажаючих отримав візу в усі країни світу. І вільно перетнув кордон.

Щоправда, кордон було зроблено з картону і добродушністю займалися не консульства європейських країн, а ініціативна група «Без кордонів». Ці юнаки вважають, що «жодна людина не є нелегальною». Питання, звичайно, спірне, однак саме під таким гаслом відбуваються акції групи.

Для чого, запитаєте ви, здійснювати всю шурму? Група «Без кордонів» виступає проти порушення права людини на вільне пересування, закріплене у статті 13 Декларації ООН про права людини. А тому запровадження віз Чехією і Словаччиною викликало у членів групи бурхливий протест, який вилився в акції біля посольств цих країн. В анонсах навіть було заявлено про костюмований похід. Костюмів, однак, помічено не було (якщо, звичайно, не вважати костюма-

ми вбрання з брюк, піджаків і краваток), натомість були гасла на кшталт «Відкрити кордони, закрити посольства». До речі, напис цей також навряд чи можна вважати незаперечним: при чому тут посольства, коли візи видають консульства, і чому в разі відкриття кордонів треба неодмінно закривати посольства? З чим можна погодитися, то це із заявою лідерів групи, що запровадження віз передусім ударить по законотворчій громадянській Україні.

Про якісь результати акції говорити важко. Група діє за принципом: стукай і тебе почувють. Хоча в цьому випадку це — пустий номер. Епатаж, і не більше. На прощання члени групи нагородили себе бурхливими оплесками, запевнивши, що дійде ще черга й до решти європейських посольств.

Наталія БАБЕНКО.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША

Хакер працюватиме на ФБР

Після 5-річного ув'язнення всевітньо відомий американський комп'ютерний хакер Кевін Митник одержав дозвіл влади США на викладацьку роботу, читання лекцій з питань «злому» комп'ютерів і мереж, а також на роботу консультантом з комп'ютерної безпеки. Митник вийшов на волю в січні ц. р., але досі йому було заборонено займатися такою діяльністю. До арешту ФБР полювало на нього протягом двох з половиною років. Митника звинуватили в неодноразовому неза-

конному проникненні у сервери найбільших міжнародних корпорацій і в заплідненні їм збитків у розмірі 80 млн. дол. Нині 36-річний хакер перебуває під наглядом поліції. Згідно з вироком суду навіть після виходу з в'язниці протягом найближчих трьох років йому заборонено мати власний комп'ютер і користуватися чужим. Єдиний електронний апарат, який йому дозволено використовувати для зв'язку, — це звичайний (не стільниковий) телефон.

Заборона вбивати дітей

У четвер уряд Голландії відхилив пропозицію, згідно з якою допускалася добровільна смерть невиліковно хворих дітей, котрі досягли 12-річного віку, без консультації з батьками. У Нідерландах ще з 1993 року невиліковно хворим практично дозволяли евтаназію, тобто самогубство з допомогою лікаря. При цьому останній не несе ніякої відповідальності за таку допомогу. Торік у такий спосіб покінчили із собою понад 2 тис. осіб.

Не бери хабарів і спи спокійно

Президент Грузії Едуард Шеварднадзе підписав наказ про створення спецгрупи, що має розробити Національну програму боротьби з корупцією. Очолив групу голова Верховного суду Грузії Володимир Чантурія. До 20 вересня 2000 року робоча група, в складі якої сім найвпливовіших молодих політиків та юристів, повинна подати план заходів, що їх необхідно вжити до прийняття остаточного варіанта програми. Едуард Шеварднадзе зазначив, що протягом трьох останніх років майже 2000 осіб притягнуто до кримінальної відповідальності за обвинуваченнями в отриманні хабарів, використанні службового становища в корисливих цілях, розкраданні держмайна. 600 з них уже засуджено. Насамперед «нещадний меч» покарає тих, хто використовує в особистих інтересах службові, партійні чи родинні зв'язки, сказав Едуард Шеварднадзе.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Українська нагорода для югославського посла

Уже десятий рік поспіль Український фонд культури вручає міжнародні премії імені Володимира Винниченка за творчі досягнення в галузі літератури й мистецтва та за благодійну діяльність.

Ії щогорічними лауреатами стали Надзвичайний та Повноважений Посол Союзу Республік Югославія в Україні, видатний чорногорський поет Гойко Дапчевич та народний депутат України, голова ради благодійного фонду «Українська скарбонія» Богдан Губський.

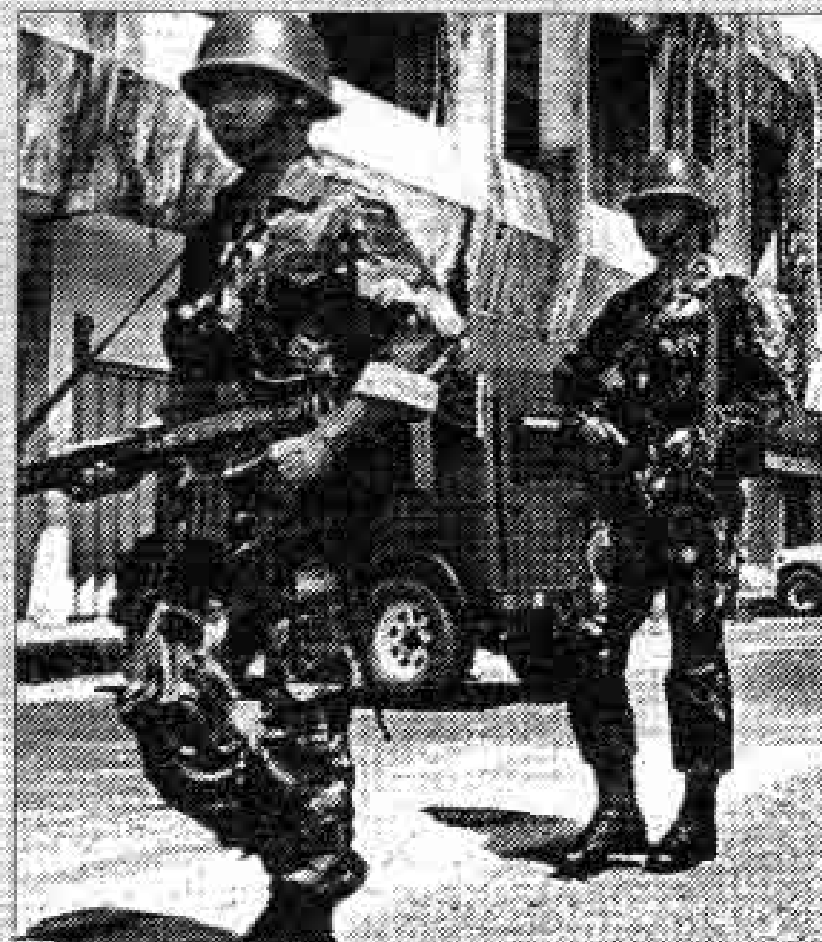
Вручаючи нагороди, голова Українського фонду культури, народний депутат України, відомий поет Борис Олійник відзначив плідну літературну діяльність Гойко Дапчевича — автора більш як десяти поетичних збірок, лауреата кількох престижних літературних премій. Спільно з УФК посольством Югославії було проведено кілька мистецьких акцій, які посприяли змищенню відносин між українським та югославським народами.

А іншим лауреат премії — народний депутат України, доктор економічних наук Богдан Губський чимало зробив для виховання творчої молоді і як член опікунської ради програми УФК «Нові імена України», і як ініціатор та меценат всеукраїнських оглядів-конкурсів на кращий літературний твір учнів сільських шкіл «Село моє, для мене ти єдине».

■ Амбон

Індонезію покидають тисячі біженців

Сутічки в місті Амбон, що в Індонезії, призвели до різкого збільшення кількості біженців, які скупчилися в порту і намагаються потрапити на судна, щоб залишити острів. Учора вранці в Індонезії прийняли 7 осіб убито і 12 тяжко поранено під час релігійних сутичок, що знову спалахнули між християнами та мусульманами.

■ Вашингтон

США збільшують допомогу Чорногорії

Сполучені Штати збільшують обсяг допомоги Чорногорії. Після затвердження конгресом для цього збираються виділити ще 16 млн. доларів. Наявний рік США вже пообіцяли надати республіці більш як 60 млн. доларів. Рішення про збільшення американської допомоги було ухвалено після того, як президент Джуканович відмовився визнати поправки до югославської конституції, прийняті в Белграді.

■ Овір-Корт

Кількість жертв вибуху нафтопроводу досягла 250 осіб

У Нігерії знову спалахнула пожежа на нафтопроводі в районі села Овир-Корт, де в понеділок внаслідок вибуху загинуло щонайменше 250 осіб. Поки що не відомо, чи загрожує нове загорання життю людей. Тим часом у результаті розслідування стало ясно, що вибух у понеділок стався через «розкриття» нафтопроводу грабіжниками, багато з яких згодом були серед жертв трагедії. Уряд країни має намір створити спеціальні військові підрозділи для боротьби з розкраданням нафти, що набуває масового характеру.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Казка починається на борту літака

Чи можуть діти з інтернатів та малозабезпечених родин відпочити за кордоном? Виявляється, можуть! Всеукраїнський благодійний фонд надії і добра за підтримки дипломатичних представництв України продовжує реалізацію однієї з провідних програм фонду — відпочинку та оздоровлення українських дітей-сиріт, дітей з багатодітних та малозабезпечених сімей, талановитої молоді за кордоном. Основним організатором цієї програми є авіакомпанія «Аеросвіт», одна з трьох найпотужніших українських авіакомпаній, яка з метою підтримки благодійництва в інтересах дітей та соціально незахищених громадян виступила співзасновником Всеукраїнського благодійного фонду надії і добра, приєдналася до громадян та творчої інтелігенції, небайдужої до чужої біди та горя, скривдженої дитячої долі.

— Гасло нашої авіакомпанії «Аеросвіт», — розповідає генеральний директор Григорій Гуртовий, — «Відкрий світ з «А-

росвітом!» Вже 90 дітей-сиріт та дітей з багатодітних сімей Житомирської, Київської, Одеської, Черкаської областей протягом травня-червня побували в Ізраїлі, відпочили на узбережжі Середземного моря, відвідали древній Єрусалим — столицю трьох релігій, ознайомилися з культурою та історичною спадщиною єврейського народу, побували на дивовижному Мертвому морі. Незабутнім враженням стало для дітей відвідання дитячого парку водних атракціонів та сафари. А кого може залишити байдужим політ на сучасному комфортабельному лайнері «Боїнг-737», що за три години долає відстань між столицею України та Тель-Авівом?!

Остання група дітей з Чернівецької області вилетіла на відпочинок до Ізраїлю 3 липня. Запрошення відвідати цю країну вони одержали від голови Ради опікунів Всеукраїнського благодійного фонду надії і добра Людмили Миколаївни Кучми під час проведення благодійної акції «Людмила Кучма —

Голова Ради опікунів Всеукраїнського благодійного фонду надії і добра Людмила Кучма під час благодійної акції

надії і добро дітям України» в Чернівецькій області, організатором якої є фонд. Ця акція впевнено крокує областями України.

Нині закінчується підготовка до оздоровлення ще 180 дітей Донецької, Луганської та інших областей України у Гре-

ції, на батьківщині Олімпійських ігор. Планується, що діти зможуть чудово відпочити в екологічно чистих регіонах, матимуть повноцінне та вітамінзоване харчування, на них чекає чарівний берег Середземного моря.

Сергій ГУНЬКО.

Народний календар

Літо пролежиш — узимку до сусідів побіжиш

15 липня — Фотія. Закінчували косовицю сіна і готувалися до жнив.

20 липня — Євдокія-Єфросинія. З цього дня чекай дощів.

«Як зібрав сіно, то не страшна і Єфросина».

21 липня — Прокопа. Традиційний початок жнив. Пасічники збирали бджолині рої тільки до Прокопа. Крім того, у цей день до сходу сонця жінки рвали крип, який вважали цілющим при головних болях.

«На Прокопа приготуй плечі для снопа».

«Прокіп нав'язав сім кіп».

Прикмети липня:

Ранком стелиться туман — на ясну погоду.

Висока й крута веселка — на вітер, низька й пологіста — на дощ.

Жаби стиха покумкують — на дощ, голосно кричать — на хорошу погоду, мовчать — перед похолоданням.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ на 17 — 23 липня

ОВЕН. Цілоком змініте оточення. Якщо хворіли на кохання — викується. Ви у чудовій формі, тому займіться саморекламою.

ТЕЛЕЦЬ. Чекайте гостей і приємних сюрпризів. Придбайте щось «для нас троє» в дім або близьким. Жінка розв'яже психологічну проблему, у чоловіка покращиться атмосфера в сім'ї.

БЛИЗНЯТА. Ви красуватиметеся, наче яскрава цукерка, в своєму улюбленому середовищі. З'явиться незвичайне коло друзів, отримаєте матеріальну допомогу від організації або поспілкуєтеся з родичами на фінансовому ґрунті.

РАК. Напруження подій минулося. Вас вітатимуть гроші, подарунки і увага коханої людини. Здатні притягнути до себе гроші та майно. Хороший тиждень для ділових людей. Ви в чудовій фізичній формі.

ЛЕВ. Будете добрими, щедрими і щирими практично до всіх. На вас чекають бурхливі пристрасті і незвичайні враження. Жінці варто витратити час особисто на себе — це зарахується.

ДІВА. Люди і речі заспокоюють вашу душу. Здатні таємно закохатися в недоступний об'єкт. Протягом тижня ви компенсуєте нещодавню втрату. Можете отримати спонсорську допомогу.

ТЕРЕЗИ. З'явиться людина, здатна поліпшити ваше становище. Вона відкриє ваше серце. Любов, дружба, альтруїзм — усе разом. Наприкінці тижня не забудьте їх розмежувати. Наївність і неуважність у понеділок і середу — не на вашу користь.

СКОРПІОН. Своєї мети досягнете завдяки покровителю. У роботі та фінансах істотні зміни на краще: отримаєте пристойну оплату своєї праці. Якщо маєте намір змінити роботу, то нині це стане безболісно.

СТРІЛЕЦЬ. Поринете в океан реальних пристрастей. Ваше захоплення і любов сильно вплинуть на подальше життя, хоч ця людина або заняття не залишаться з вами назавжди.

КОЗЕРІГ. Проблем не передбачається. Ваш розрахунок на довіру і допомогу від оточуючих — правильний. Отримаєте навіть більше, ніж розраховували. Відчуєте дуже глибокі почуття.

ВОДОЛІЙ. Тема тижня — кохані, приятелі, подруги. Всі захочуть бути з вами. Від одних ви будете ховатися, інших — наздоганяти. Особливо «важко» доведеться чоловікам-Водолям: можна втратити голову, закохатися і раптово опинитися в шлюбі.

РИБИ. Чудовий тиждень: отримаєте пристойну винагороду за хорошу роботу. З'явиться могутній стимул, який істотно просуне вас уперед. Четвер — ваш день.

Це цікаво

Як діти зустрічали світанок війни

Недавно «Артек» відсвяткував своє 75-річчя. Я — артеківець 1941 року. І мені випало стати свідком найстрашнішого і незвичайного ранку за всю історію табору.

22 червня 1941 року о 4-й ранку школярі загону у верхньому таборі прокинулися від гуркоту канонади, яка лунала з боку Севастополя. Всі вибігли зі спального корпусу, але піонервожатий Миша заспокоїв нас: «Це маневри Чорноморського флоту, йдіть досипати». А о 12-й дня весь табір коло столової слухав біля рупора виступ Молотова. Через тиждень дітей групами в супроводі вожатих відправили автобусами в Сімферополь, а потім поїздами — по домівках.

Л. АЛЕКСЕЄВ.

Херсон.

Хочеш жити — тримай хвоста пістолетом

ZOO-хачі

Нещодавно побував на високому березі Дністра поблизу села Митків. Звідси відкривається неповторний ландшафт, якому додає величі сріблясте плесо річки. Тут полюбують тренуватися дельтапланеристи. Часто приходжу сюди фотографувати буковинських ікарів. Маю намір створити серію світлин про цих мужніх людей.

Під час останніх навідин на дністровський крутосхил випадково побачив на траві відірваного лисячого хвоста. А трохи далі й понівечену і вже висохлу тушку його власниці. За кілька метрів з'явив отвір лисячої нори.

Місцеві пастушки розповіли, що кілька тижнів тому тут зчепилися у двобої борсук та лисиця. Поєдинок мав підґрунтя — територіальні претензії. Ворогуючі сторони розташували свої житла неподалік одне від одного. І, видно, щось не поділили.

Спритнішим виявився барсук. Він встиг намертво схопити лисицю за хвоста й відризи його. Для представниці «рудого» племені — це катастрофа. Адже хвіст виконує роль керма під час полювання чи втечі. Втративши його, лисиця стає безпорадною. Тому борсук легко добув воювничу сусідку. Хоча теж зазнав відчутних поранень.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Да воскреси душу і тіло своє!

Приємного вам відпочинку!

Так казали ще в XIV столітті монахи Свято-Троїцького монастиря, вводячи юродливих, сліпих і кривих у воду цілющого джерела. Викупували, випоювали і виходжували хворих людей. Згодом ці легенди про цілющу воду дійшли аж до столиці Російської імперії. Уряд відрядив на Поділля групу дослідників академії наук. І вже тоді, у XVII столітті, було встановлено, що призбручанські джерела (дослідження велись від нинішнього Волочиська до

Дністра) справді мають унікальний хімічний склад і здатні лікувати шлункові, серцеві та нервові хвороби. Однак прохання подільських губернаторів про спорудження оздоровниць самодержці Росії відхиляли, віддаючи перевагу розрекламованим закордонним курортам. І цей синдром недовіри до свого важко зрушити і сьогодні.

Ще за радянських часів Міністерство сільськогосподарства спорудило у Сатанові на кошти колгоспів санаторій-

курорт «Товтри» на 500 місць. Та колгоспи розпалися, а санаторій залишився сам на сам з проблемами. Цільові профспілкові путівки, як правило, розподіляються відповідно по профспілкових оздоровниках. А за повну вартість сьогодні, звісно, проста людина не може придбати путівку на лікування. От і виходить: всі ті багаті, хто добре знає ціну сатанівській воді, встигають побувати у «Товтрах» за літній період. Навіть за умови, що їм через переповнення пропонують службові кімнати, кабінети. Бо, крім лікувального комплексу, тут ще дбають і про дозвілля.

Аби розважити відпочиваючу публіку, у санаторій часто приїжджають досить відомі артисти. Щоб надовго запам'ятався край пишних Товтр, Медоборовий заповідник і вода, що воскрешає тіло й душу.

Не вірите? Приїдьте і переконаєтесь самі. Тільки після серпня. Тоді і з місцями вільніше, і з лікуванням привільніше. А вода, до речі, однаково цілюща протягом року, особливо дає відчутний результат якраз у період весняно-осінніх загострень хронічних хвороб. Особисто переконався і всім читачам раджу.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Фото автора.

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311125. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@glas.relco.com